

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Frisprog mod H. H. Hr. Biskop Mynsters Forslag til en ny Forordnet Alterbog

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 129. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1839_640-txt-shoot-idm4926/facsimile.pdf (tilgået 13. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

ligeſaa Ignatius har paafaaet, og ſaa vel de Engeliſke ſom de Romerſke Biſkopper endnu paaſtaa, følger en guddommelig Ret og Myndighed i Kirke-Sager med deres Embede i Chriſti Kirke, det er, ſom Man veed, et meget ontvifnet og meget indviklet Spørgsmaal, hvorpaa vi ikke her vil indlade os; men det er ſoleklart, at hverken kunde Biſkop Mûnter eller Johan Bugenhøgen everantvoerde noget andet Embede i Chriſti Kirke, eller give Rogen anden Ret og Myndighed i den, end de havde ſelv annammet, og Begge havde, ſom bekiendt, kun modtaget den kirkelige Præſte-Bieſe, med hvad Ret og Myndighed dertil maatte være knyttet, ſom da og ſaa var den Eneste, de kunde forplante. Har deſtaagtet Hr. Biſkop Mûnter 1730 tiltaget ſig Biſkoppelig Ret og Myndighed i Chriſti Kirke, da kan Uforſvarligheden vel være undgaaet Hr. Biſkop Mûnters Opmærksomhed, men bliver ligefuldt hvad den er, og ſkal allerede blot med Henſyn paa vitterlig kirkehiſtoriſk Sandhed møde den alvorligſte Proteſt.

Hos os vil vi ſiend de fleſte Præſter og maatte ſelv Hr. Biſkop Mûnter anſee Sagen for praktiſk ubetydelig, og drom vil jeg ikke trantes, men vil heller ikke delge, den er i mitte Dine langt fra at være det, thi om det end ſlet ikke forandrede vore Superintendents Stilling til Regjeringen, enten de ublede deres Embede og bets Retligheder af

Danſke Lov eller af gammel Kirkeret, ſaa gier de dog, ved at tillægge ſig det Biſkoppelige Embede i Chriſti Kirke, Krav paa en aandelig Underdanighed og ſerdeles Lydighed for Chriſti Skuld, ſom hverken vi eller Menigheden flyde dem eller kan forsvare at viſe. Var ſaaledes Hr. Biſkop Mûnter ikke blot i ſtatskirkelig men i oldſkriftelig Belydning min Biſkop, da ſtulde jeg, efter min Overbeviſning, underkaſte mig Meget, jeg i denne Bog har proteſteret imod, og maatte ikke beſvare mig derover hos den verdelige Overighed; nu derimod, da han i Chriſti Kirke kun er Præſt ligeſom jeg, har han vel al den Myndighed over mig, ſom Danſke Lov eller Majeſteten giver ham, men Forholdet er aandelig og kirkehiſtoriſk frit. Ja, ſelv naar Sagen er alle vitterlig, ſaa Ingen ellers lægger Bøgt paa den uforſvarlige Formular, ſaa har dog alle de, der bruge den og lade ſig indvie deraf, Anſvar for Urigtigheden i ſamme Grad ſom de kiende den, og ſtulde den derfor blive anordnet, kunde ingen kirkehiſtoriſk veloplyst Præſt lade ſig vie til Superintendent i den Danſke Stats-Kirke; thi det er ſoleklart, at ſkal vore Superintendenter være lovlig forordnede Hiſtopper i Chriſti Kirke, med hvad Ret og Myndighed deraf flyder, da kan de hverken ſelv giøre ſig dertil eller giøres dertil af den verdelige Overighed, men maate ſoge den gamle Biſpe-Bieſe, hvor den er ordenlig og uafbrudt forplantet. Jeg har ſer anſet det for en Feil af Luthera-

nerne, at de ikke beholde den, nu, da Tidens Legit
forbyde, den igien vil blive saare misbrugt, anser
jeg det for en kærslig Skyld af Forbyndet; men i
begge Tilfælde er den selvgjorte Bispe-Bielse
aldeles ugjældig og den selvtagne „Met og
Kjendighed“ i Christi Kirke uforstærkelig.

At langt mindre Bigtighed er vist nok de nye
Formularer, Hr. Biskop Myster foreslaaer
ved Kirkens Indvielse, især da han dog
vilde tillade vedkommende Superintendent at gøre de
Forandringer, „Uanstændighederne“ fordrøbe; men
dog kan jeg ingenlunde være enig med ham i, at en
„Mangel“ vilde være „afhjælpet“, ved at gjøre
hvad hidtil var en slet til tvungen Sag, ei
heller kan jeg billige den Bigtighed, hans Formu-
larer tillægge Indvielsen af „Menneskehænders Bænk“,
hvorum Titulalet i den Danske Stats-Kirke
hidtil med Allet slet intet meldte.

At nemlig vore Rutherfke Fædre ingen
Bægt lagde paa „Kirke-Bielsen“, beviser,
det var kun af gammel Bane, fra Apostolens Tid,
de endnu i daglig Tale til kalde Kirken af „Kalk og
Sten“ Guds Hues, men skulde vi nu igien be-
gynde at læse over disse hebe Ting, og Biskoppen
„paa Embeds Begne“ indvie Murmesterens og Løm-
mermandens Bænk „i Navn Gud Fæders, Sønns og
Hellig Andes“ til „et Guds Hues og Himlens For-
gaard“, da maatte aabenbar Papisisme troe, vi var

g*

